

tički pustolovci i šarlatani. Redlich piše među ostalim: Da je grof Czernin jedan od najuvjerenijih pristaša najtješnjega saveza sa Njemačkom, to znamo, ali njegove poglede o sklopu između saveza i nekakvih oblika austrijske politike mi ne dijelimo. Mi otkvorenopriznajemo, da smo imali mnogo većega povjerenja u nekadašnjega ministra, koji istina, nije odgovorio svim željama austrijskih Nijemaca, ali koji je pokazao ozbiljnu volju, da privuče slovenske narode svoje carevine na aktivno učestvovanje pri zajedničkom radu sa Njemačkom u okviru jednoga sporazuma s Rusijom. Naprotiv, danas se ne možemo slagati sa pogledima grofa Czernina, naročito ne, ako on misli, da bi stvaranje jedne slabe nesigurne njemačke većine u Austriji bilo dovoljno jamstvo za Njemačku, ako bi se njoj pridružili još i nesigurni predstavnici Poljske, u sklopu zajedničke austro-ugarske monarhije. Ova slaba i nesigurna njemačka većina u Austro-Ugarskoj, ne će nikako navesti Njemačku, da povjeri cjelokupnoj monarhiji vođenje mirne politike, tim manje, ako Njemačka bude prisiljena, da i dalje računa sa opasnom oprekom između Nijemstva i Slavenstva. Veoma je žalosno, da mjerodavni krugovi njemački u Austriji postavljaju njemačku carevinu pred izbor između svojih svjetsko-političkih interesa, (koji su u isto vrijeme i austro-ugarski) i prevlasti suplemenika u Austriji. Ako se ostvari ova alternativa, onda odluka Njemačke nije više u sumnji. Da li će takvo pisanje ikada otvoriti sljepcima oči? Sumnjamo!

Husarek, designirani ministar-predsjednik. „Male Novine“ donose o njemu ovo: Seidlerov designirani nasljednik Husarek bio je austrijski ministar nastave. Njemački klerikalac, koji ima neke simpatije kod Ceha, jer je svojedobno dozvolio svesokolski slet u Pragu protiv svih navala Nijemaca, a na poziv Sokola i sam na sletu sudjelovao, traži veze sa slavenskim strankama, a Česi bi svakako voljeli njega nego Czernina.

Protunavala protunavale. Ovak je rat samo niz protunavala, kojima se nikad ne zna navalno ishodište. Tko je prvi navalio, pitahu se ljudi početkom rata, tko navaljuje, pitamo se danas, kad čitamo izvještaje. Sada čitamo sljedeću zanimljivu vijest: Prema vijestima švajcarskih listova okupili su Nijemci na južnoj obali Marne, a između Marne i Aisne, veliki broj četa. Svaki se čas očekuje protunavala njemačkih četa, koje imaju zadaću, da zaustave francusko-engleske protunavale. Itd. do razorenja svijeta i čovječanstva!

Jedno mađarsko riješenje hrvatskoga pitanja. „Pesti Hirlap“ piše: „Trebalo konačno obračunati sa jugoslavenskim problemom u svim njegovim formama, koji je u konačnom cilju uperen protiv hapsburške dinastije. Mi Mađari rado ćemo vidjeti u zemljama sv. krune ugarske jaku Hrvatsku, jednu u granicama zakona samostalnu narodnu Hrvatsku, ali ne poznajemo nikakvu veliku Hrvatsku, i ne možemo dopustiti nikakvu teritorijalno proširenje pripojenoga dijela, pa ako Wekerleova vlada može protiv antidinastičke jugoslavenske struje poduzeti jednu energičnu odredbu, onda neka učini sve, da se Dalmacija, Bosna i Hercegovina po starom njihovom historijskom pravu direktno pripoje Ugarskoj.“

Muslimani o frankovcima. „Hrvatska Riječ“ donosi dopis Muniba Osmanagića iz Višegrada (Bosna), u kom ovaj s nekoliko riječi isporučuje frankovcima, a napose dru. Pazmanu, svoje ogorčenje. Što se ovaj toliko zaletio, te u svojoj crnoj klerikalnoj netoleranciji i pastirskoj zagriženosti muslimane nazvao idolopokloncima. S pravom im dobacuje, da su zaplovili strujom, gdje se mjesto ljubavi bližnjemu i slobodne ispovijedi, — u mračnoj vlasti fizičke armature i duševne korupcije ispovijeda: „Denunciraj, osveti se i ubij! narodu svome!“

Intervencija Japana u Sibiriji. U posebnoj sjednici državnog vijeća pod predsjedanjem mikada bile su prihvaćene mjere vlade obzirom na Sibiriju. Privremeno je vlada u Vladivostoku predala notu, u kojoj moli za zajedničko vojničko sudjelovanje vojnika. Držanje saveznika zavisit će o položaju u istočnoj Sibiriji.

Prosvjedi protiv turskog plebiscita u području Batuma. K izvještaju o plebiscitu u području Batuma saopćuje jedan član transkaukaskog socijalno-demokratskog središnjeg odbora „Vorwärts“, da se plebiscit, proveden po okupacionoj vlasti bez pravnog nadzora, ne može smatrati mjerodavnim. Georgijska je vlada objavila već prosvjed. I jedan u Berlinu prisutni zastupnik muhamedanača, stanujućih u području Batuma, priključio se prosvjedu protiv turskih metoda.

„Vaterland“ ili „Justitia“. Wolffow ured javlja od 25. t. mj.: Prema izvještajima engleske i francuske štampe bio je 20. t. mj. potopljeni parobrod, navodno ne „Vaterland“ već u Engleskoj 1917. dogotovljeni parobrod pruge World Stear „Justitia“. Prije, no što se zvanično može uzeti stanovište prema toj vijesti, mora se isčekati točan izvještaj zapovjednika podmornice, koji je dotični brod potopio. Nedavne vijesti o potopu „Vaterland“ bijahu osnovane na bezličnim brzojavkama.

Husarek i sastav novog kabineta.

Iz različitih izvještaja proizlazi, da se dr. Husarek mora boriti s velikim poteškoćama. Za sada je pridobio za sebe samo zastupnike poljačkog kluba i jedan dio njemačkih zastupnika. Prema Husareku zauzimaju Nijemci različita stanovišta. Uz njega stoje samo skupine Urbana, Langenhana, Stölzela i Sylvestra, protiv njemu su njemački radikalci i njemački centrum. Njemačko se kolo prema tome raspalo. Teufel je izjavio, da ne može poduprijeti ni jedno ministarstvo osim Seidlerovo, što je pojmljivo, uvažiti li se velike koristi, koje je imao od Seidlera. Isto stanovište je zauzela Waberova skupina, a slično također njemački centrum. Njemačko nacionalni savez, njemačka agrarna stranka i njemačko nacionalna stranka izjavile su, da za njih nije pitanje osobe glavno pitanje, već da stavljaju jedino stvarne zahtjeve, dok u ostalom puštaju kruni odluku. 27 njemačkih zastupnika je protiv Husareku, a 70 za njega. Seidler je dakle brojio i među njemačkim strankama samo 27 bezuvjetnih pristaša, a lito je vladati Austrijom po volji 27 njemačko radikalnih zastupnika. To je svakako zanimljiva činjenica. Za Husareka izjavio se narodno poljački klub. Ali i ova izjava imade sumnjivu vrijednost, jer današnji poljački klub, nije više onaj, što je bio prije 6 mjeseci. Nacionalne su stranke već istupile iz tog saveza, a danomice istupaju novi zastupnici. Da dodje do novih izbora, poljački bi klub dobio posve drukčije lice. Pod pritiskom izbornika moraju i zadnji konservativni poljački elementi zauzimati radikalnije stanovište prema vladi, tako da s poljačkim klubom ne može nijedna austrijska vlada više trajno računati. Izgleda dakle, da je Husarek donekle ugodio poljačkim zahtjevima; radi toga će si nakopati neprijateljstvo Ukrajinaca. Jugoslaveni i Česi zauzimaju i prema novom ministru strogo oporbenu stanovište i to tim više, što Husarek ne misli ići se ozbiljno mješanja narodnosnih pitanja u monarhiji. Socijalni demokrate pišu u „Arbeiterzeitung“ oštar članak protiv Husareku, ali s njihovom se opozicijom ne može ozbiljno računati, pošto su kao čisto-krvni oportunisti uvijek spremni priključiti svakoj vladi u pomoć, uz oporbenu vanjsku formu. Tako su njemački socijalni demokrate glasovali protiv optužbe Seidlera i Toggenburga, ma da je bilo skrajno vrijeme, da se s optužbom nekolicine ministara stvori zazorni primjer. I kršćansko socijalci nijesu odviše oduševljeni za gospodina Husareka. Čitavo je dakle novo ministarstvo sazdana na veoma labavim temeljima. Ali nije naša stvar, da se brinemo za to, da li će vlada dobiti većinu ili ne. Mi otklanjamo svako sudjelovanje s vladama, koje slijede stare, preživjele vladne principe. Takve su vlade natjerale našu državu u rat a za taj rat kao što i za njegove posljedice ne možemo preuzeti nikakve odgovornosti. Radi toga ne mogu naši zastupnici uz najbolju volju odobriti jednoj vladi proračun, koja se ne bi zauzela ne samo riječima, već i činom za mir, i koja ne bi priznala djelom da je demokratska i da hoće u tom smislu preobraziti poredak u državi.

Iz bivšeg ruskog carstva.

„Havas“ javlja iz Londona: Službeno se poriče vijest, da su engleske čete smaknule u Kemu članove sovjeta.

„Hamburger Fremdenblatt“ javlja iz Kijeva, da stranka ruskih kadeta razvija veću političku djelatnost, i da je riješila u jednoj tajnoj sjednici, da se pridruži strankama desnice. Monarhisti upričiše u kijevskoj katedrali službu božju za cara Nikolaja. Tko je pratio držanje kadeta od njihovoga osnivanja godine 1905., taj se ne će ni najmanje čuditi, da se oni opet povraćaju monarhiji. Oni su u svim svojim zborovima naglašavali potrebu ustavne monarhije. Čak ni njihovi predstavnici u inostranstvu nijesu nikad bili oduševljeni pobornici republike. Jedino upada u oči jedna kijevska vijest, koja je zašla u austrijskim i njemačkim novinama, prema kojoj da je Miljukov tobože rekao u razgovoru sa ukrajinskim ministrom A. Injecom, da je on sam pristaša one manjine u kadetskoj stranci, koja se želi orjentarati prema austro-njemačkoj (!) strani. Neprestano dotazanje pristaša kadetske stranke u Kijev s najvećom pozornošću prati se u ukrajinskoj štampi i osudjuje. U vezi sa političkim događajima u Rusiji i kijevskim sastancima kadeta, oktobrista i monarhista, treba za bilježiti još jednu vijest „Novoje Vjedomosti“ (predjašnje „Birževija Vjedomosti“), prema kojoj namjerava bivši izdavač „Ruskoga Slova“, koga su boljševici prognali, prenijeti svoju štampariju u Kijev, da tamo pokrene novi list sa kapitalom od 20 milijuna rubaja. Svi saradnici ovoga velikoga lista, koji je nekad brojio preko milijun pretplatnika i koji je bio oružje Sazonovljeva, preselje se već u Kijev.

Domaće vijesti.

Roditeljima koji kane iseliti djecu na prehranu u Hrvatsku ili Slavoniju javljamo, da popisivanje djece za slijedeći transport traje samo do su-

bote dne 27. o. mj. Djecu se ima dovesti upravu našeg lista u ul. Cenide br. 2 od 6—7 sa popodne i donijeti njihovu legitimaciju, kamo će biti zabilježeni, i dat će im se daljnje upute. Slijedeći transport djece, krenut će iz Pule u prvom polovici dojućeg mjeseca.

Opet ograničenje u dobi mlijeka. C. kr. tvrdjavni povjerenik saopćuje: Količina mlijeka dana na raspolaganje dijeliteljima društva prijatelja djece za dojenčad i aprovizacijone komisije za djecu od 1—2 godine i za ograničeni broj bolesnika, pretrpjela je u tekućem mjesecu takovo smanjenje, da čini nemogućim poslovanje ovih dvaju dijelitelja. Obzirom na pomanjkanje mlijeka i u svrhu, da se osigura malenu količinu mlijeka barem dojenčad prestat će dijeljenje mlijeka kod aprovizacijone komisije privremeno za djecu od 1—2 godina i za bolesnike počamši od 1. kolovoza 1918.

Popravlak. U jučerašnjem našem inseratu osmrtnici blagopokojnog Josipa Stoka izmakla nam nemila pogreška, da je preminulome bilo 37 godina, dok mu je u istinu bila tek 31 godina. Pogrešku rado ispravljamo, a pokojnik počivao mjr!

U ime svoje i ostale rodbine javljamo tužnim srcem svim prijateljima i znancima prežalosnu vijest, da je naša nezaboravna kćerka, odnosno sestra

Marija Rosanda

nakon duge i teške bolesti, u cvijetu mladosti od 19 godina, jučer dne 25. srpnja, u 12 sati o podne, u Vinkurani u Gospodinu preminula.

Sprovod milice pokojnice krenut će iz kuće zaostaj danas, u petak dne 26., u 3 sata po podne.

Vinkurani, dne 26. srpnja 1918.

Jaga Rosanda, rođ. Iveča i Nikola, roditelji.

Ivan, Nikola, Antun, Božo i Mlho, braća.

Fuma, acstra.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

„Mjedena zdjela“

puslavalni film u 4 čina.

Početak:

3.15, 4.35, 5.55, 7.15.

Ulazne cijene za ovaj film:
I. mjesto K1.20; II. mjesto K0.10

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo ni pridržuje pravo promijeniti raspored.

U trgovini pokušstva, Fil. Barbalča,
u Sišanskoj ulici,
prodaje se novo prispjelo
pokušstvo.

Knjige
Dioničke tiskare

magu se dobiti u
podružnici Jos. Krmpotić
ulica Franja Ferdinanda br. 3.

Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“

Skladište pokušstva

N. Perković

Albrechtova ulica 39.

U zašiti držim različite vrsti pokušstva, naslonjače, zofe itd. Preuzimam svakojake tapetarske poslove, popravke i narudžbe po umjerenim cijenama.

S veče-poštovanjem

N. Perković.

Sjeme od repe.

Po naručbi Gospodarske Sveze za Istru primit će ovih dana Meduško-ližnjansko društvo za štednju i zajmove u Medušinu od hrv.-slav. gospodarskog društva u Zagrebu oveću količinu sjemena od jesenske repe, iskušane dobre vrsti, mnogo manje vodene, nego li je naša običajna bijela repe. Tko iz općine Pule i ostalih općina kotara Pule želi toga sjemena nabaviti, neka se obrazi na spomenuto društvo u Medušinu. — Cijena će biti nešto preko 1. K po dekagramu.

Papirnica Jos. Krmpotić

na trgu Custoza 1

biva zatvorena dnevno između

11 sati prije te 3 sata po podne.